

2011-11-09

Finansdepartementet

EU-nämnden

Budgetavdelningen

Inför Ekofinrådet den 18 november 2011

EU-budgetenheten

Ekofin Budget med förlikningsmöte om EU:s budget för år 2012**EU:s budgetprocess**

- Kommissionen fattade beslut om sitt budgetförslag för år 2012 den 20 april i år.
- Rådet antog sin läsning av kommissionens budgetförslag genom skriftligt förfarande som avslutades 25 juli.
- Europaparlamentet antog sin läsning av budgetförslaget 26 oktober.
- Med start den 1 november genomförs ett förlikningsförfarande som pågår under 21 dagar och som kulminerar med ett förlikningsmöte mellan rådet och Europaparlamentet den 18 november.
- Europaparlamentet fastställer budgeten senast den 30 november.

Kommissionens budgetförslag för 2012

Kommissionen antog den 20 april sitt förslag till EU:s årsbudget för 2012. Kommissionens förslag till budget för 2012 innebär en ökning av åtagandeanslagen med totalt 5 324 miljoner euro till 147 435 miljoner euro, vilket motsvarar en ökning med 3,76% jämfört med budgeten för 2011. I juni lämnade kommissionen förslag till ändringsskrivelse 1 som innebär en ytterligare höjd åtagandenivå med 400 miljoner euro (se vidare nedan om innehållet i Ändringsskrivelse 1). Budgetförslaget inklusive ändringsskrivelse 1 innebär således en ökning av åtagandeanslagen med totalt 5 724 miljoner euro till 147 835 miljoner euro, vilket motsvarar en ökning med 4,04% jämfört med budgeten för 2011. Budgetförslaget inklusive ändringsskrivelse 1 ger en marginal på 1 201 miljoner euro eller 0,8% av utrymmet under den fleråriga budgetramen. Åtagandena motsvarar 1,13% av medlemsstaternas samlade BNI.

Betalningsanslagen föreslås öka med 6 192 miljoner euro till totalt 132 739 miljoner euro, vilket motsvarar en ökning med 4,91% jämfört med budgeten för 2011. Detta kan även jämföras med den beslutade öknings-takten i budgeten för 2011 som uppgick till 2,9%. Betalningsnivån i förslaget motsvarar 1,01% av medlemsstaternas samlade BNI, vilket kan jämföras med 0,99% för budgeten 2011. Budgetförslaget som helhet ligger

inom de utgiftsramar som rådet, Europaparlamentet och kommissionen beslutat om i den fleråriga budgetramen. För rubrik 1a Konkurrenskraft överstiger förslaget däremot taket för rubriken, till stor del på grund av föreslagna ökningar för ITER. Om budgetmyndigheten accepterar att besluta i enlighet med kommissionens förslag måste samtidigt en revidering av budgetramen beslutas, för att kompensera för ökningen under rubrik 1a.

Taket för åtaganden i budgetramen för år 2012 uppgår till 1,12% av medlemsstaternas BNI och betalningsnivån uppgår till 1,07% av medlemsstaternas BNI.

Ändringsskrivelser till kommissionens budgetförslag

Under årsbudgetprocessen har kommissionen även presenterat tre ändringsskrivelser till budgetförslaget.

Ändringsskrivelse nr. 1 - EU:s grannskapspolitik

Kommissionen föreslår med anledning av sin översyn av den Europeiska grannskapspolitiken utökade åtagandebemyndiganden på 400 miljoner euro för framförallt ENPI (Instrumentet för EU:s grannskapspolitik) inom rubrik 4 EU som global aktör. Förstärkningen i åtagandebemyndiganden föreslås finansieras dels genom marginalen för rubrik 4, dels genom mobilisering av flexibilitetsmekanismen. Beträffande betalningsbemyndiganden föreslår Kommissionen att 104,1 miljoner euro omfördelas från andra program inom rubrik 4. Ökningen ska framförallt stödja ytterligare åtgärder i länderna i Nordafrika.

Ändringsskrivelse nr. 2 - Administrativa utgifter med anledning av Kroatiens framtida medlemskap i EU

Utgiftsökningarna i ändringsskrivelsen uppgår till sammanlagt 13,1 miljoner euro netto i åtagande- och betalningsanslag för år 2012. Dessa ökningsförslår kommissionen på basis av äskanden från Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet, kommissionen, Europeiska ekonomiska och Sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska ombudsmannen. Kommissionen menar att dessa medel är nödvändiga för att under 2012 täcka administrativa utgifter för ytterligare personal som kommer att utföra förberedande arbete på de språkliga och rättsliga områdena inför ett kommande medlemskapet för Kroatien.

Ändringsskrivelse nr. 3 - Uppdaterade prognoser för utgifter och intäkter för den gemensamma jordbrukspolitiken

Mot bakgrund av uppdaterade prognoser för utgifter och intäkter kopplade till jordbrukspolitiken föreslår kommissionen en rad ändringar för anslagsnivåerna under rubrik 2 för 2012 års budget. Åtagandeanslagen för marknads- och direktstöden föreslås öka med 131 miljoner euro. Samtidigt bedömer kommissionen att man kommer att kunna föra över 219 miljoner euro av öronmärkta intäkter från 2011 till 2012. Detta ger en nettominskning av åtagandeanslagen för politikområdet med 88 miljoner

euro jämfört med kommissionens ursprungliga budgetförslag för 2012. De totala åtagandeanslagen för den gemensamma jordbrukspolitiken under 2012 föreslås därmed uppgå till 58 342 miljoner euro.

Rådets läsning

Den 25 juli antog rådet med kvalificerad majoritet sin läsning av budgetförslaget för 2012, inkluderande ändringsskrivelse 1, genom skriftligt förfarande. Sverige, tillsammans med ett antal andra medlemsstater, valde att inte stödja rådets läsning. Rådets läsning innebär en minskning av åtagandeanslagen med 1 590 miljoner euro till 146 254 miljoner euro och en minskning av betalningsanslagen med 3 651 miljoner euro till 129 088 miljoner euro. Rådets läsning innebär i förhållande till budgeten för 2011 en ökningstakt på 2,92% för åtaganden och 2,02% för betalningar.

Rådets neddragningar på åtaganden avser bland annat kommissionens förslag till finansiering av ITER, som förutsätter en revidering av den fleråriga budgetramen, samt jordbruksutgifterna. Betalningsnivåerna minskas för anslag som historiskt haft en låg genomförandegrad, framförallt inom sammanhållningspolitiken, politiken för konkurrenskraft, jordbrukspolitiken och utrikespolitiken.

Åtagandeanslagen i rådets läsning motsvarar 1,11% av medlemsstaternas samlade BNI och betalningsanslagen 0,98% av unionens samlade BNI.

Europaparlamentets läsning

Europaparlamentets läsning, inkluderande ändringsskrivelse 1, innebär en marginell minskning av åtagandeanslagen med 72 miljoner euro till 147 763 miljoner euro och en ökning av betalningsanslagen med 400 miljoner euro till 133 139 miljoner euro i förhållande till budgetförslaget. Europaparlamentets läsning innebär i förhållande till budgeten för 2011 en ökningstakt på 3,95% för åtaganden och 5,23% för betalningar.

Även Europaparlamentets lyfter bort kommissionens förslag beträffande ökning för ITER under 2012 i rubrik 1a. Till skillnad från rådet så stannar inte EP där utan fyller därefter upp den då tillgängliga marginalen med ytterligare prioriteringar inom 1a, framförallt för ramprogrammen för forskning samt konkurrens och innovation. Europaparlamentets öknings- och minskningar av såväl betalnings- som åtagandeanslagen jämfört med kommissionens förslag är främst riktade mot jordbruksutgifterna, rättsliga och inrikes frågor samt utrikespolitiken. Europaparlamentet drar ned något på rubrik 5 administration jämfört med budgetförslaget.

Åtagandeanslagen motsvarar i Europaparlamentets läsning 1,13% av medlemsstaternas samlade BNI och betalningsanslagen motsvarar 1,01% av unionens samlade BNI.

Tabell 1 nedan sammanfattar kommissionens förslag samt rådets och Europaparlamentets läsning av budgetförslaget.

ITER

Förlikningsförhandlingen kommer även att omfatta förslaget till en revidering av den fleråriga budgetramen för att finansiera utgiftsökningar för ITER. Frågan behandlades även i förhandlingarna i samband med förlikningen om årsbudgeten för 2011, dock utan att budgetmyndigheten fattade beslut om finansiering och därför hänsköts frågan till 2011.

Kommissionen presenterade den 20 april 2011 ett nytt förslag till finansiering för ITER som utgår från ett totalt finansieringsbehov på 1,3 miljarder euro för perioden 2012–2013. I förslaget framgår att behovet för ITER uppgår till 750 miljoner euro för 2012 och 550 miljoner euro för 2013. Kommissionen föreslår en finansieringsmix bestående dels av en omfördelning av 460 miljoner euro från sjunde ramprogrammet för forskning inom rubrik 1a, dels av 840 miljoner euro outnyttjade medel i marginaler från 2011 års budget, närmare bestämt från rubrik 2 "Skydd och förvaltning av naturresurser" och rubrik 5 "Administration".

Tabell 1. Sammanställning av rådets och Europaparlamentets behandlingar av budgetförslaget för 2012

Rubrik (miljoner euro)	Budgetförslaget 2012		Budgetförslaget 2012 inkl. Ändringsskrivelse 1		Rådets läsning ⁽¹⁾		Rådets läsning mot KOM:s förslag ⁽¹⁾		EP:s läsning ⁽¹⁾		EP:s läsning mot KOM:s förslag ⁽¹⁾		EP:s läsning mot rådets läsning ⁽¹⁾	
	Ataganden	Betalningar	Ataganden	Betalningar	Ataganden	Betalningar	Ataganden	Betalningar	Ataganden	Betalningar	Ataganden	Betalningar	Ataganden	Betalningar
1. Hållbar tillväxt	67 962	57 701	67 962	57 701	67 267	55 270	-696	-2 431	67 486	57 701	-476.2	-0.4	219.7	2 430.9
1a. Konkurrenskraft	15 224	12 566	15 224	12 566	14 528	11 434	-696	-1 132	14 734	12 558	-489,9	-8,2	206,0	1 123,8
1b. Sammanhållning	52 739	45 135	52 739	45 135	52 739	43 836	0	-1 299	52 753	45 143	13,7	7,7	13,7	1 307,0
<i>Marginal</i>	152		152	0	197				-22					
2. Naturresurser	60 158	57 948	60 158	57 948	59 613	57 162	-546	-787	60 458	58 245	299.3	296.3	844.9	1 082.8
Varav marknadsutgifter och direktstöd	44 180	44 103	44 180	44 103	43 644	43 535	-536	-568	44 452	44 375	271,8	271,8	807	839,4
<i>Marginal</i>	652		652		1 197				352					
3. Medborgarskap, frihet, säkerhet & rättvisa	2 024	1 514	2 024	1 514	1 953	1 455	-71	-59	2 099	1 577	75.1	62.9	146.3	121.7
3a. Frihet, säkerhet och rättvisa	1 340	868	1 340	868	1 285	824	-56	-44	1 400	916	59,8	47,5	115,5	91,8
3b. Medborgarskap	683	646	683	646	668	631	-16	-15	699	661	15,3	15,4	30,9	29,9
<i>Marginal</i>	81		81	0	152				6					
4. EU som global partner	9 009	7 294	9 409	7 294	9 206	6 993	-204	-300	9 465	7 360	55.3	66.7	258.9	367.1
<i>Marginal</i>	247		-153		50				-209					
5. Administration	8 281	8 282	8 281	8 282	8 208	8 208	-74	-74	8 256	8 257	-25.3	-25.2	48.6	48.6
<i>Marginal</i>	473		471		546				497					
Totalt	147 435	132 739	147 835	132 739	146 245	129 088	-1 590	-3 651	147 764	133 139	-71.6	400.4	1 518.5	4 051.1
Ökningstakt mot 2011 års budget	3,76%	4,91%	4,04%	4,91%	2,92%	2,02%			3,95%	5,23%				
<i>Marginal</i>	1 603	8 815	1 201	8 815	2 144				625					
Andel (%) av BNI	1,12%	1,01%	1,13%	1,01%	1,11%	0,98%			1,13%	1,01%				

(1) - Inklusive Ändringsskrivelse nr 1

Svensk ståndpunkt

Årsbudgeten

Sverige verkar för en effektiv och återhållsam budgetpolitik inom EU, i enlighet med prop. 1994/95:40. Målet innebär att Sverige ska verka för en kostnadseffektiv användning av EU:s medel och att närhetsprincipen ska tillämpas på budgetområdet. Detta innebär även strikt budgetdisciplin. Sveriges övergripande målsättning för 2012 års budget är därmed, liksom tidigare år, att den slutligt antagna budgeten för år 2012 med god marginal ska rymmas inom den fleråriga budgetramen för åren 2007-2013 och att den ska utgå från realistiska och väl underbyggda prognoser för att på så sätt minska risken för överbudgetering.

I en situation där medlemsstaterna har höga krav på konsolidering av sina offentliga finanser är det särskilt angeläget med en restriktiv årsbudget för 2012.

Sverige är därför mycket bekymrade över den höga ökningstakten i budgeten som kommissionen föreslår för 2012. Ökningen är oansvarig i ljuset av det ekonomiska läget i många medlemsstater. Merparten av medlemsstaterna befinner sig i underskottsförlopp och tvingas vidta smärtsamma åtstramningar på nationell nivå. Att i ett sådant läge öka utgifterna på EU-nivå undergräver medlemsstaternas konsolideringsåtgärder. Rådet bör därför säkerställa att budgeten för 2012 återspeglar och bidrar till medlemsstaternas ansträngningar för att återföra nivåerna för offentliga underskott och statskuld till långsiktigt hållbara nivåer, i enlighet med Europeiska rådets slutsatser från oktober 2010.

Sverige förespråkar sänkta åtagandebelopp i förhållande till kommissionens budgetförslag i syfte att skapa marginaler för oförutsedda utgifter under det löpande budgetåret. Detta är särskilt viktigt för rubrik 1a Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning och rubrik 4 EU som global partner. Trots att kommissionens budgetförslag i stort följer den profil som beslutats i den fleråriga budgetramen anser Sverige, mot bakgrund av tidigare års överbudgetering, att vissa betalningsnivåer kan ifrågasättas.

Revidering av budgetramen med anledning av ITER

Regeringen kommer i förhandlingen vid förlikningen att verka för att den övergripande budgetrestriktiva politiska inriktningen följs för att förhindra ökningen på den svenska EU-avgiften. Sverige kommer därför att verka för att så stor andel som möjligt av det ofinansierade behovet för 2012-2013 finansieras genom omprioritering inom budgetrubrik 1a "Konkurrenskraft".

Sverige anser att Tema Energi-satsningar i gemenskapens sjunde ramprogram för forskning är angelägna och bör om möjligt ha hög prioritet. Regeringen menar att det är viktigt att respektera den fleråriga budgetramen. Förutsättningar bör ges för att ITER-projektet ska lyckas, samtidigt som regeringen menar att det är högst angeläget för ITER-projektet att förbättra kostnadskontrollen och i ökad utsträckning sträva efter kostnadsreduktion och förbättrad styrning i syfte att pressa ned kostnaden för projektet.